

Pieksämäen vesienhoitoryhmän kokous 2/2023

Aika	19.3.2023	Klo 12.00–14.00
Paikka	Kanttila/MS Teams	
Läsnä	Pekka Häkkinen, Pieksämäen kaupunki (pj.) Leena Pelkonen, Keski-Savon ympäristötoimi Roope Tarvainen, Pieksämäen Vesi Ari Naukkarinen, Pieksänjärvi-Vangasjärvi osakaskunta Mika Markkanen, Pieksämäen kaupunki Aimo Savolainen, Ikolan osakaskunta Lasse Hämäläinen ESAELY Henna Koivunen ESAELY (siht.) Eeva Lahtinen, ProAgria Etelä-Savo Mari Oja, ESAELY Toni Roiha, KESELY Tero Nieminen, POSELY Juho Kotanen, ESAELY Toni Paakkunainen ESAELY	

1 Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Pekka Häkkinen ja sihteeriksi Henna Koivunen.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Puheenjohtaja kävi läpi edellisen kokouksen 11.10.2023 pöytäkirjan. Pöytäkirja hyväksyttiin.

3 Vesienhoidon tilannekatsaus

1. 3. Vesienhoitokausi käynnissä (2022-2027)
2. 4. Vesienhoitokauden suunnittelu on käynnissä. Vesienhoitokauden 2028–2033 suunnittelun työohjelmasta ja vesienhoitoalueen keskeisistä kysymyksistä kuuleminen 15.12.2023-17.6.2024.

4 Kyyveden valuma-aluealkarihanke

Lasse Hämäläinen esitteli hankkeen pääpiirteittäin. Hanke on yksi neljästä ympäristöministeriön valuma-aluealähtöisestä pilottihankkeesta. Pilottihankkeen tavoitteena on valuma-aluealähtöisen vesienhallinnan koordinoinnin kehittäminen, useat erilaiset kehittämistehtävät kuten verkostoituminen sekä suunnittelijoiden ja hankkeiden toteuttajien kartoittaminen. Tähän mennessä on tehty töitä mm. maanomistajien aktivoinnissa ja kunnostuskohteiden kartoituksessa ja priorisoinnissa. Tällä hetkellä käynnissä on vesiensuojelurakenteiden suunnittelu ja toteutus (Hirsikankaansuon kosteikko, Lietjärven 2-tasouoma).

19.3.2024

Hankkeen nettisivuihin voi tutustua osoitteessa <https://www.proagria.fi/hankkeet/kyveden-valuma-alue-talkkari-pilottihanke>.

5 ACWA-life

Lasse Hämäläinen esitteli ACWA LIFE hankkeen pääpiirteet. Hankehakemus on jätetty EU:lle 1.3.2024. Hankkeesta tulee lopullinen päätös kesäkuussa 2024. Mikäli hanke hyväksytään, alkaisi hanke vuoden 2025 alusta. Hankkeen kesto olisi noin 7–8 vuotta. Hankkeella pyritään vastaamaan vesienhoidon toteutuksen haasteisiin. Hankealueena olisi Virtasalmi-Joroinen- pilottialue, jolla olisi tarkoitus toteuttaa metsä- ja maatalouden vesiensuojelua ja erilaisia vesistökunnostuksia. Hankkeen sisältö tarkentuu rahoituksen mukaan.

6 Vesienhoitohankkeet

Avustetut hankkeet

Suunnitellun pohjapadon luvitus Pieksänjärven luusuaan. Järvenlaskuyhtiöllä tulossa lainvoimainen kokous, jossa laskuyhtiö antaa suostumuksen Pieksämäen kaupungin hakea uutta lupaa pohjapadolle ja samalla vanhan lupa rauetetaan.

Ahvenlampi-Hiidenlampi

Hoitokalastushanke ESAELY/1357/2022 alkanut vuonna 2023. Hankkeessa saatu jonkun verran saalista, mutta rahaa on jäämässä yli tämän syksyn kalastuksista. Hankkeelle on saatu jatkoaikaa vuoden 2024 loppuun.

Vehka-Uuhilampien kunnostus

Hanke saanut jatkoaikaa. Seurakunnalta ei ole saatu suostumusta maankäytöstä. Neuvottelut seurakunnan kanssa tarpeen, jotta hanke saadaan etenemään.

Esitetyt vesienkunnostushankkeet

Iso-Nivujärven kunnostussuunnitelma

Hanke on saanut jatkoaikaa syyskuun 2024 loppuun asti.

Pieksänjärven niitto

Osakaskunta hakee rahoitusta kolmivuotiseen niittohankkeeseen.

Pieksämäen Naarajärven pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivittäminen.

Vuonna 2010 laadittu pohjavesien suojelusuunnitelman päivitys.

Muut vesistökunnostushankkeet

Pieksänjärven hoitokalastus

Osakaskuntien yhdistyminen

- Pieksänjärvi-Vangasjärvi osakaskunta perustettu 28.3.2023
- Vedenjakajan osakaskunnan perustaminen käynnissä.

Pieksänjärven hapetus

19.3.2024

Pyhityn kuormitusselvitys

- Näytteenottoa ja virtaamamittauksia on toteutettu kaikissa tulo- ja las-
kuojissa.
- Raportin kirjoittaja kilpailutetaan alkuvuonna 2024

Ruokojärven alivedenpinnan nostohanke

- Hanke jäissä osakaskuntien yhdistymiseen asti. Vesistön vedenpinnan
korkeutta seuraa osakaskunta.

Ruokojärven alivedenpinnan nostohanke

- Hanke jäissä osakaskuntien yhdistymiseen asti.

Kyyveden pohjoisosien metsätalouden kunnostus.

Metsäkeskuksella omia hankkeita näihin liittyen. KEMERA-rahoitus muuttunut METKA-
rahoitukseksi. Mm. Niskakoski ja Iso-Naakkima hankkeet.

Muut ajankohtaiset asiat**Pyhityn kosteikko**

ETI-kosteikko. Haitankärsijät kokeneet kosteikon pilaavan Pyhityn Hovilahden vedenlaa-
tua. Asia tiedossa myös Keski-Savon ympäristötoimella. Asia on selvittelyssä ELY-
keskuksella. Maastokäynti tulossa kevään aikana.

Niskajärven nostohanke ei toteudu maanomistajien vastustuksen takia.

Jäppilässä kova halu yhdistää osakaskunnat. Mahdollisesti myöhemmin tämän vuoden aikana selviää,
onko hanke toteutumassa.

Heiniön patokiista selvityksessä ELY-keskuksen vesistaloustiimissä.

Kirkko-Surnuin vedenpinnan nosto ei tule toteutumaan.

7 Lintuvesikunnostukset**Kirkko-Surnui sekä Vehkalampi**

Hankkeet käynnissä. Vehkalampi aloitettiin syksyllä, mutta toimenpiteet jäivät kesken talven ta-
kia. Toimia jatketaan syksyllä 2024. Vehkalammen valmistuttua siirrytään Kirkko-Surnuille.
Ruoppausmassat sijoitetaan Pieksämäen lentokentän ympärille maanparannusaineeksi. Ta-
voitteena saada ruoppaukset valmiiksi tämän vuoden aikana.

Tuomiojärvi

Tuomiojärvi edelleen AVI:ssa luvituksessa. Vanhan padon lupa tarkoitus rauettaa ja hakea uusi
lupa itseään säätelevälle pohjapadolle. Todennäköisesti hanke siirtyy ensivuodelle.

19.3.2024

8 Patohankkeet

Virmasjoen ja Längelmäenjoen myllypadot

Suunnittelu valmistunut molempien osalta, Virmasjoen alueelle suunniteltu pohjapatoja, seuraavana luvanhaku ja toteutus. Längelmäenjoella ongelmana vedenkorkeushavaintojen puuttuminen, näitä tarkoitus alkaa seurata.

Pieksänjärven säännöstelypato

Suunnitelma valmis, hakemus tarkoitus jättää AVI:lle tänä vuonna (kaupunki hakijana, laskuhankkeen suostumus hankkeelle oltava)

Niskajärven aliveden nosto

Hankkeelle tuli niin paljon vastustusta, ettei tätä hanketta päästä suunnittelemaan.

Heiniön pato

Henna Koivunen kertoi, että padon tilanteen rauhoittamiseksi täytyisi löytyä taho (esim. osakaskunta tai yhdistys), joka lähtisi suunnittelemaan hanketta ja hakemaan lupaa uudelle padolle. ELY-keskus voisi rahoittaa hanketta sen eri vaiheissa, ainakin suunnittelussa ja toteutuksessa. Keskustelua käytiin myös asian taustoista. Henna Koivunen kertoi lyhyesti alueella olevasta järvenlaskuyhtiöstä, joka periaatteessa nauttii lain suojaa. Toisaalta pato on ollut paikallaan yli 50 vuotta, jolloin vedenpinnan taso on ehtinyt vaikiintua laskuyhtiön asiakirjoissa määrättyä vedenpinnan tasoa korkeammalle. Todettiin, ettei ole tarkoituksenmukaista poistaa patoa kokonaan ja palauttaa laskuyhtiön määräämää vedenpinnantasoa. Todettiin myös haasteet mm. osakaskunnan aktivoinnissa luvan hakijaksi. Ratkaisuksi ehdotettiin mm. kyselyä alueen asukkaille aiheeseen liittyen. Kyselyn vastausten perusteella voitaisiin mahdollisesti edetä.

Käytiin keskustelua myös Heiniön vedenlaadusta ja tilanteesta yleisesti. Toni Roiha kertoi, että Heiniön vedenlaatu on lähtökohtaisesti huono, sisäinen kuormitus järvessä on suuri ja happitilanne ollut useina vuosina heikko. Alueella esiintyneet kalakuolemat ovat mahdollisesti seurausta tästä. Sekä kaupunki että ELY-keskus ovat saaneet ilmoituksia kalakuolemista Heiniössä. Kalakuolemat voi ilmoittaa ELY-keskuksen Pekka Sojakalle. Eurofins on tehnyt näytteenottoa alueella 27.2.2024. Tulokset löytyvät rekisteristä. Juho Kotanen tarkisti tulokset ja nopealla vilkaisulla tuloksista on nähtävissä huono happitilanne, joka on linjassa aiempien havaintojen kanssa.

9 Muut esille tulevat asiat

Yleistä asiaa Etelä-Savon vesienhoitoverkostosta. Verkostossa yli 300 jäsentä ja siihen liittyminen on maksutonta. Verkostoa voi käyttää ajankohtaisten asioiden tiedottamiseen. [Liity vesienhoitoverkoston tästä!](#)

Vedenpinta noussut runsaasti Kukkaropurolla. Oja kasvanut umpeen eikä enää vedä. VR:n konepajan kohdalla tukos, toimenpiteitä varten tarvitaan mahdollisesti selvitys Pima-alueista. Selvitetään vesitalouspuolelta, onko asia käsittelyssä.

Asia selvittelyssä, ELY-infoaa kuntaa kun saa asiaa eteenpäin.

19.3.2024

10 Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään Kanttilassa Pieksämäellä viikolla 41 tiistaina 8.10.2024 klo 12-14.
Kokous järjestetään hybridikokouksena.

11 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.27.

Sihteeri

Henna Koivunen

Liitteet

[Kokouksen runko](#)

Jakelu

Tilaisuuteen kutsutut, [Vesienhoidon blogisivut](#)